

Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland

Spaarne 17  
2011 CD HAARLEM

VERZONDEN 29 JULI 2022

Zaaknummer : OD.358502  
Behandelaar :   
Betreft : Wnb; ontheffing bestrijding bruine rat en zwarte rat met het  
luchtdrukgeweer  
Locatie : Het werkgebied van Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland

Geachte

Op 20 juli 2022 hebben wij uw aanvraag ontvangen voor een ontheffing ingevolge de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). In deze aanvraag verzoekt u om een ontheffing ter uitvoering van maatregelen ter bestrijding van de diersoorten **bruine rat** (*Rattus norvegicus*) en **zwarte rat** (*Rattus rattus*) (hierna: ratten) ter voorkoming van schade en ter bescherming van de volksgezondheid. De ontheffing wordt aangevraagd voor het gehele werkgebied van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland (hierna: FBE), zijnde de hele provincie Noord-Holland. De ontheffing wordt aangevraagd voor een periode van vijf jaar, jaarrond en 24 uur per dag.

Op grond van artikel 3.26, derde lid van de Wnb vraagt u aangaande de voornoemde soorten ontheffing voor:

- Het gebruik van het luchtdrukgeweer;
- het gebruik van het luchtdrukgeweer binnen de afpalingskring van eendenkooien;
- het gebruik van het luchtdrukgeweer in een jachtveld dat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen;
- het gebruik van het luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang;
- het gebruik van het luchtdrukgeweer voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten;
- het geweer van het luchtdrukgeweer voorzien van een geluiddemper.

Aanvullend wenst u gebruik te maken van de volgende middelen en methoden:

- het gebruik van kunstmatige lichtbronnen (niet op het geweer bevestigd);
- lokvoer.

### Besluit

Wij besluiten om u de gevraagde ontheffing te verlenen om de bruine rat en de zwarte rat te bestrijden met gebruikmaking van het luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang, al dan niet voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten en/of een geluiddemper, met gebruikmaking van het luchtdrukgeweer binnen de afpalingskring van eendenkooien, of in een jachtveld dat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen. Hieronder bespreken wij onze overwegingen en motiveren wij ons besluit.



## **Wettelijk kader**

### Wet natuurbescherming

De bruine rat en de zwarte rat zijn niet beschermd onder de gelding van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve mogelijk om deze ratten te bestrijden. U heeft daarvoor geen ontheffing nodig. Omdat de ratten niet beschermd zijn onder de gelding van de Wnb zijn wij bovendien niet bevoegd om ontheffingen af te geven voor het vangen en doden van deze diersoorten. U kunt de ratten zonder ontheffing bestrijden met alle bestrijdingsmiddelen die daarvoor legaal worden aangeboden.

Het gebruik van het geweer daarbij is evenwel gebonden aan eisen.

Ingevolge artikel 3.26, eerste lid, sub d, onder 5 van de Wnb kunt u het geweer gebruiken bij de bestrijding van de bruine rat. U bent daarbij gebonden aan de eisen die de Wnb stelt aan het gebruik van het geweer. De Wnb gaat uit van het geweer als zijnde een vuurwapen.

Dit betekent dat u voor het voorgenomen gebruik van het luchtdrukgeweer over een ontheffing dient te beschikken. Daarnaast dient u voor het gebruik van het luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang (verboden ingevolge artikel 3.16 van het Besluit natuurbescherming, hierna: Bnb), het gebruik van het luchtdrukgeweer binnen de afpalingskring van eendenkooien (verboden ingevolge artikel 3.16, Bnb), het gebruik van het luchtdrukgeweer in een jachtveld dat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen (verboden ingevolge artikel 3.16, Bnb), het gebruik van het luchtdrukgeweer voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten (verboden ingevolge artikel 3.13, Bnb), het gebruik van het geweer voorzien van een geluiddemper (verboden ingevolge artikel 3.13, Bnb). Ingevolge artikel 3.26, derde lid van de Wnb kan voor de hiervoor genoemde verboden ontheffingen worden verleend.

### Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland; provinciaal beleid

Artikel 5 van de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland van 6 september 2016 luidt:

*"Van de bevoegdheid om af te wijken van de aan een jachtveld gestelde regels op grond van artikel 3.26, derde lid, van de wet wordt slechts gebruik gemaakt indien er door fysieke barrières geen mogelijkheid is tot het vormen van een jachtveld dat voldoet aan deze regels."*

Omdat u specifiek van dit verbod ontheffing vraagt beoordelen wij uw aanvraag met inachtneming van het bovengenoemde provinciale beleid.

## **Aanleiding**

U geeft aan dat de bruine rat en de zwarte rat in de hele provincie Noord-Holland voorkomen, en dat er steeds meer meldingen binnenkomen van overlast door deze ratten. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de afname van het gebruik van anticoagulantia en rodenticiden. In de nabije toekomst wordt het gebruik van deze middelen wettelijk steeds verder beperkt. Het is volgens u daarom noodzakelijk om de bruine rat en de zwarte rat met behulp van alternatieve methoden te kunnen bestrijden.

De bruine en zwarte rat veroorzaken schade op de terreinen van agrariërs (knaag- en graafschade) en ze vormen een bedreiging voor de volksgezondheid. Knaagschade wordt bijvoorbeeld ervaren aan het plastic bedekkingsmateriaal voor het afdichten van voerkuilen. Hierdoor ontstaat een rottingsproces van het voer waardoor het voer niet meer geschikt is voor het vee. Ratten laten ook ontlasting vallen op en rond de voerkuilen wat een gevaar voor ziekten met zich mee brengt voor mens en dier. Ratten zijn dragers van ziekten, waaronder de ziekte van Weil. De ontlasting van ratten zorgt ook voor vervuiling binnen de stallen.

Graafschade door ratten wordt ervaren in slootkanten en dammen, waardoor ze een gevaar vormen voor landbouwvoertuigen die vaak dicht langs de slootkant rijden en veelvuldig gebruik maken van de dammen. Ratten graven deze gangen in slootkanten en dammen om zich te verschuilen en om verzameld voedsel op te slaan. Graaf- en knaagschade komt ook voor aan gebouwen, bijvoorbeeld aan deuren, rubber, gaas en bedrading. Bij het aanvreten van elektrakabels kan er brandgevaar ontstaan door de beschadigde kabels.



Ratten veroorzaken ook schade aan gewassen. Het gaat hierbij voornamelijk om gewassen die tijdens de winter op het land blijven staan, zoals winterpeen, krokus en tulp. Deze gewassen worden opgegraven en gegeten door de ratten. Er ontstaat niet alleen vraatschade aan gewassen, maar de ratten graven de gewassen ook op uit het met stro bedekte land. Hierdoor wordt de isolerende laag onderbroken, wat kan worden verergerd door wind, waarmee er een risico ontstaat dat het gewas bevroert.

Ratten gaan in het voorjaar en in de zomermaanden opzoek naar bronnen van dierlijke eiwitten. Hierdoor vormen ze een gevaar voor de legsels van weidevogels en andere op de grond broedende vogels.

Het doel van uw aanvraag is het reduceren en voorkomen van de schade veroorzaakt door de bruine en zwarte rat binnen de provincie Noord-Holland. Dit wordt uitgevoerd door professionele ongediertebestrijders en (lokale) jachtaktehouders.

### **Middelen en methoden**

#### Het gebruik van het luchtdrukgeweer

U heeft aangegeven gebruik te gaan maken van een luchtdrukgeweer. Gelet op het bepaalde in de artikelen 3.13, tot en met 3.15 van het Bnb gaat de Wnb uit van het geweer als zijnde een vuurwapen. Ingevolge artikel 3.26, lid 3 van de Wnb kunnen wij ontheffing verlenen voor (onder meer) het gebruik van een luchtdrukgeweer ter uitvoering van de Wnb.

In uw aanvraag schrijft u:

*"De veiligheid van het gebruik van zowel een hagel- als kogelgeweer kan in sommige gebieden niet gewaarborgd worden. Daarnaast is de kans op beschadigingen van goederen en eigendommen in sommige situaties groter. Dit komt doordat rattenbestrijding ook plaats zal vinden op de erven van boerenbedrijven, waarbij de uitvoerder zich nabij gebouwen en andere uitvoerders zal bevinden. Het gebruik van een luchtdrukgeweer is dan minder risicovol dan het gebruik van hagel- en kogelgeweren, omdat de verspreiding van de hagel groter is en hierdoor ook objecten in de omgeving geraakt kunnen worden. Met een luchtdrukgeweer kan een gericht schot worden genomen. Het gebruik van luchtdrukgeweren is daarmee een noodzakelijke aanvulling op de huidige middelen voor de bestrijding van de bruine rat en de zwarte rat. Er zijn tegenwoordig krachtige luchtdrukgeweren verkrijgbaar die een goed alternatief zijn voor vuurwapens bij de bestrijding van ratten. Vanuit meerjarige praktijkervaringen (o.a. rattenbestrijding in Groot-Brittannië en ervaring van het Kennis- en Adviescentrum Plaagdieren) blijkt dat pellets vanaf een kaliber .177 krachtig genoeg zijn om een rat direct te doden. De gebruikte luchtdrukgeweren hebben daarom een minimaal kaliber van 4,5 mm (.177 inch) en een maximaal kaliber van 5,5 mm (.22 inch).*

*Het gebruik van een luchtdrukgeweer vereist tevens het gebruik van munitie dat geschikt is voor een luchtdrukgeweer. De munitie is niet toegestaan onder artikel 3.14 (Bnb), omdat er met projectielen (pellets) wordt geschoten in plaats van met patronen. Voor het gebruik hiervan is een ontheffing noodzakelijk. Op grond van artikel 3.26, derde lid (Wnb) kan hiervoor een ontheffing worden verleend. Er mag alleen gebruik worden gemaakt van een luchtdrukgeweer met een minimale mondingsenergie van 20 Joule of meer. Hiermee kan een dodelijk schot worden afgegeven. De munitie die gebruikt wordt dient loodvrij te zijn en bedoeld voor jacht en schadebestrijding. Dit ten behoeve van het milieu en om onnodig lijden van de dieren te voorkomen."*

Gelet op het voorgaande zijn wij met u van mening dat het gebruik van het luchtdrukgeweer een effectieve bijdrage kan leveren aan de bestrijding van de ratten. Wij verlenen u daarom ontheffing voor het gebruik van het luchtdrukgeweer voor de bestrijding van de ratten, waarbij een minimum kaliber van 4,5 mm (.177 inch) en een maximaal kaliber van 5,5 mm (.22 inch), alsmede een minimale mondingsenergie van 20 J en het gebruik van loodvrije munitie bedoeld voor jacht en schadebestrijding worden vereist.

#### Het gebruik van het luchtdrukgeweer binnen de afpalingskring van eendenkooien

Op basis van artikel 3.16, lid 1, onderdeel c van het Bnb is het verboden het luchtdrukgeweer te gebruiken binnen de afpalingskring van een eendenkooi. Op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wnb is het ons mogelijk om ontheffing te verlenen van artikel 3.16, lid 1, onderdeel c, Bnb. Bij uw aanvraag onderbouwt u dat ratten worden aangetrokken door het voer in eendenkooien. Daarom is het volgens u van belang dat er bestrijding mag plaatsvinden met een luchtdrukgeweer binnen de afpalingsgrenzen van eendenkooien.



Wij zijn dat met u eens en verlenen u daarom ontheffing voor het gebruik van het geweer binnen de afpalingskring van alle geregistreerde eendenkooien in Noord-Holland, om op grond van deze ontheffing het geweer binnen de afpalingskring van geregistreerde eendenkooien te gebruiken. Van deze mogelijkheid kan echter niet eerder gebruik gemaakt worden dan vanaf het moment dat u hiervoor in het bezit bent van een gedagtekende toestemming van de kooiker van de betreffende eendenkooi. De kooiker kan in de toestemming aanvullende voorwaarden opnemen. Het is aan u, de uitvoerder en de kooiker gezamenlijk om de uitvoering zo te doen plaatsvinden dat de rust binnen de afpalingskring van de eendenkooi in gevoelige perioden wordt gehandhaafd. Het gebruik van het luchtdrukgeweer binnen de afpalingskring van geregistreerde eendenkooien ter bestrijding van (andere) soorten op grond van provinciale of landelijke vrijstellingen, dan wel op grond van een ontheffing of een opdracht, valt niet onder reikwijdte van deze ontheffing.

#### Het gebruik van het luchtdrukgeweer in een jachtveld dat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen

Op basis van artikel 3.26, lid 1, onderdeel b van de Wnb is het verboden om het luchtdrukgeweer te gebruiken op gronden die niet voldoen aan de in artikel 3.12 van het Bnb gestelde eisen. Op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wnb is het ons mogelijk om van dit verbod ontheffing te verlenen.

Veel schade en vervuiling door ratten vindt plaats op erven, en in of bij de op deze erven gelegen opstallen. De bestrijding zal volgens u daarom ook plaatsvinden op deze gronden. Om bestrijding met het luchtdrukgeweer op zulke erven mogelijk te maken, is het voor de gebruiker van het luchtdrukgeweer nodig om een jachtveld te hebben wat voldoet aan de eisen als beschreven in artikel 3.12 van het Bnb. Bij de bestrijding van ratten komt het echter regelmatig voor dat externe (professionele) partijen door bedrijven worden ingeschakeld om de bestrijding uit te voeren. De uitvoerder zal in zo'n geval vaak tientallen grondgebruikersverklaringen moeten verzamelen om aan de gestelde jachtveldvereisten te kunnen voldoen. Dit kost veel tijd, levert bij aanvang van het verzamelen geen garanties op voor de uitvoerder en de grondeigenaar, en het is dus niet realistisch om dit te verwachten. De oplossing voor deze situatie is het afgeven van een ontheffing voor het gebruik van het luchtdrukgeweer in een jachtveld wat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen.

De Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland stelt echter dat wij alleen gebruik maken van de bevoegdheid om deze ontheffing te verlenen wanneer er sprake is van fysieke barrières die het vormen van een jachtveld verhinderen (zoals brede watergangen of snelwegen). In het gros van de situaties is hier echter geen sprake van. Met het oog op de praktische uitvoerbaarheid van deze ontheffing kiezen wij ervoor om in dit uitzonderlijke geval af te wijken van de beleidsregel en de ontheffing, onder voorwaarden, wel te verlenen, ondanks het ontbreken van fysieke barrières.

De voorwaarden om de ontheffing voor het gebruik van het luchtdrukgeweer in een jachtveld dat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen te gebruiken zijn als volgt:

- Het luchtdrukgeweer wordt uitsluitend gebruikt op erven<sup>1</sup> en in of bij de op deze erven gelegen opstallen<sup>2</sup>;
- Het erf waar wordt uitgevoerd ligt buiten de bebouwde kom;
- Voor het erf waar wordt uitgevoerd dient de uitvoerder te beschikken over de relevante grondgebruikersverklaringen.

Ten eerste houdt dit in dat lokale jachtaktehouders, binnen hun eigen jachtveld wat voldoet aan de eisen als gesteld in artikel 3.12 van het Bnb, in het gehele jachtveld deze ontheffing kunnen gebruiken, zowel op erven als daarbuiten. Ten tweede betekent dit dat jachtaktehouders van elders uitsluitend op erven buiten de bebouwde kom kunnen uitvoeren die niet voldoen aan de jachtveldvereisten, mits zij wel beschikken over de relevante grondgebruikersverklaringen van de desbetreffende erven.

<sup>1</sup> Erf: een erf als bedoeld in Bijlage II, artikel 1, eerste lid van het Besluit omgevingsrecht, zijnde: "al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw, en, voor zover een bestemmingsplan of een beheersverordening van toepassing is, deze die inrichting niet verbieden."

<sup>2</sup> Opstal: een opstal als bedoeld in artikel 174, vierde lid van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek, zijnde: "gebouwen en werken, die duurzaam met de grond zijn verenigd, hetzij rechtstreeks, hetzij door vereniging met andere gebouwen of werken."



Het gebruik van het luchtdrukgeweer vóór zonsopgang en ná zonsondergang

U wilt het luchtdrukgeweer 24 uur per dag kunnen gebruiken. U heeft daarom een ontheffing aangevraagd voor het gebruik van het geweer vóór zonsopgang en na zonsondergang. Op basis van artikel 3.16, lid 1, sub a van het Bnb is het verboden het geweer te gebruiken vóór zonsopgang en ná zonsondergang. Op grond van artikel 3.26, lid 3 Wnb is het mogelijk om ontheffing te verlenen van het verbod op het gebruik van het geweer vóór zonsopgang en ná zonsondergang.

In uw aanvraag schrijft u:

*"Op basis van artikel 3.26, lid 1, onderdeel d (Wnb), mogen ratten overdag bestreden worden met een geweer binnen een jachtveld. Ratten zijn echter hoofdzakelijk actief net na de schemer en in de nacht. Het is daarom noodzakelijk om ratten ook in de nacht (tussen zonsondergang en zonsopkomst) te kunnen bestrijden. Ook zijn er in de nacht geen mensen aanwezig in het veld, waardoor de bestrijding van ratten veilig plaats kan vinden. Het gebruik van het luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang is onder artikel 3.16, eerste lid, onderdeel a (Bnb) niet toegestaan. Op grond van artikel 3.26, derde lid (Wnb) wordt hiervan ontheffing gevraagd."*

Gelet op het voorgaande zijn wij met u van mening dat het gebruik van het luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang voor de bestrijding van de ratten effectief en veilig is. Wij verlenen wij u daarom ontheffing voor het gebruik van het luchtdrukgeweer vóór zonsopgang en ná zonsondergang voor de bestrijding van de ratten.

Het gebruik van het luchtdrukgeweer dat is voorzien van een instrument om in de nacht te schieten

U heeft een ontheffing aangevraagd voor het gebruik van het luchtdrukgeweer voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten. Op basis van artikel 3.13, lid 4 van het Bnb is het verboden om het geweer te gebruiken voorzien van een instrument om in de nacht te schieten. Nachtzichtapparatuur betreft een dergelijk instrument. Op grond van artikel 3.26, lid 3, Wnb is het mogelijk om ontheffing te verlenen van het verbod op het gebruik van een luchtdrukgeweer voorzien van een instrument om in de nacht te schieten.

In uw aanvraag schrijft u:

*"Bij de bestrijding in de nachtelijke uren is nachtzichtapparatuur en kunstmatig licht (niet op het geweer bevestigd) nodig. Ratten kunnen in het donker tot op korte afstand benaderd worden. Voor een effectieve en veilige bestrijding is het echter nuttig als de bestrijder zelf de ratten goed kan waarnemen. Dit kan doormiddel van nachtzichtapparatuur en kunstmatig licht. Het gebruik van nachtzichtapparatuur en kunstmatig licht zorgt er ook voor dat er effectief en efficiënt bestrijding kan plaatsvinden. Er kan een gericht schot worden genomen, waardoor onnodig lijden kan worden voorkomen. De uitvoerder kan bovendien beter andere dieren en mensen onderscheiden wat de veiligheid vergroot. Het gebruik van nachtzichtapparatuur is onder artikel 3.13, vierde lid (Bnb) niet toegestaan. Op grond van artikel 3.26, derde lid (Wnb) wordt hiervan ontheffing gevraagd."*

Gelet op het voorgaande zijn wij met u van mening dat het gebruik van het luchtdrukgeweer voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten bijdraagt aan een effectieve en veilige bestrijding. Wij verlenen u daarom ontheffing voor het gebruik van het geweer voorzien van een instrument om in de nacht te schieten.

Het gebruik van het luchtdrukgeweer dat is voorzien van een geluiddemper

U heeft een ontheffing aangevraagd voor het gebruik van het luchtdrukgeweer voorzien van een geluiddemper. Op basis van artikel 3.13, lid 4 van het Bnb is het verboden om het geweer te gebruiken voorzien van een geluiddemper. Op grond van artikel 3.26, lid 3, Wnb is het mogelijk om ontheffing te verlenen van het verbod op het gebruik van een luchtdrukgeweer voorzien van een geluiddemper.



In uw aanvraag schrijft u:

*"Naast nachtzichtapparatuur en kunstmatige lichtbronnen, is een geluiddemper ook noodzakelijk. Door een geluiddemper te gebruiken kan geluidoverlast voor de omgeving worden voorkomen, met name wanneer de uitvoering in de nachtelijke uren plaatsvindt. Het voorkomt ook verschikking van dieren in de omgeving, zoals vee. Door een geluiddemper te gebruiken kan het beheer met grotere effectiviteit plaatsvinden. Ratten zijn slimme dieren en leven voornamelijk in grote groepen en hierdoor is het noodzakelijk dat ratten geen link leggen tussen het afschot/beheer en het doodgaan van een soortgenoot. Het schot kan ook voor verjaging van de groep ratten zorgen. Het gebruik van een geluiddemper geeft minder verstoring, waardoor er in korte tijd meerdere ratten op één locatie geschoten kunnen worden. Geluiddemper voor luchtdrukwapens is niet geschikt voor het gebruik op vuurwapens."*

Gelet op het voorgaande zijn wij met u van mening dat het gebruik van het luchtdrukgeweer voorzien van een geluiddemper kan bijdragen aan het voorkomen van nachtelijke geluidsoverlast, en daarnaast ook effectief is bij de bestrijding van de ratten. Wij verlenen u daarom ontheffing van het verbod op het gebruik van een luchtdrukgeweer voorzien van een geluiddemper. Hierbij merken wij wellicht ten overvloede op dat er voor het gebruik van een geluiddemper aanvullend een ontheffing van de Wet wapens en munitie noodzakelijk kan zijn, afgegeven door Justis. Het is aan de gebruiker van het geweer zelf om de ontheffing, indien nodig, te regelen.

Het gebruik van lokvoer en van kunstmatige lichtbronnen (niet op het luchtdrukgeweer bevestigd)  
Uit uw aanvraag blijkt dat u gebruik wenst te maken van lokvoer en kunstmatige lichtbronnen die niet op het luchtdrukgeweer zijn bevestigd (bijvoorbeeld zaklampen). Op grond van artikel 3.25, lid 1 van de Wnb is het bij het verlenen van een ontheffing als bedoeld in de artikelen 3.3, eerste onderscheidenlijk tweede lid, 3.4, tweede lid, 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, 3.9, tweede lid, of 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, eerste of tweede lid, en met artikel 3.9, tweede lid, en bij het geven van een opdracht als bedoeld in artikel 3.18, eerste lid noodzakelijk om middelen aan te wijzen die voor het vangen en doden van de aldaar bedoelde vogels en dieren mogen worden gebruikt.

De bruine rat en de zwarte rat vallen echter niet onder de beschermingsregimes van bovengenoemde artikelen. Artikel 3.25, lid 1 van de Wnb is derhalve niet van toepassing op uw aanvraag. Dit betekent dat bij de bestrijding van ratten het gebruik van vangmiddelen en -methoden welke op grond van de Wnb niet verboden zijn om te gebruiken (in casu lokvoer en kunstmatige lichtbronnen die niet op het luchtdrukgeweer zijn bevestigd) niet expliciet door ons te hoeven worden aangewezen. U kunt de ratten zonder expliciete aanwijzing bestrijden met alle bestrijdingsmiddelen die daarvoor legaal worden aangeboden. Dat omvat dus ook lokvoer en kunstmatige lichtbronnen die niet op het luchtdrukgeweer zijn bevestigd.

### **Conclusie**

Wij beoordelen uw aanvraag van 20 juni 2022 voor een ontheffing als deugdelijk gemotiveerd. De bruine rat en de zwarte rat vallen niet onder het beschermingsregime van de Wnb. De door u gevraagde methoden van bestrijding waarvoor u ontheffing vraagt dragen naar ons oordeel bij aan een effectieve bestrijding van de ratten. Hiermee draagt u bij aan het beperken van schade en risico's voor de volksgezondheid. Wij verlenen u daarom de gevraagde ontheffing voor:

- het gebruik van het luchtdrukgeweer;
- het gebruik van het luchtdrukgeweer binnen de afpalingskring van eendenkooien;
- het gebruik van het luchtdrukgeweer in een jachtveld wat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen;
- het gebruik van het luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang;
- het gebruik van het luchtdrukgeweer voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten;
- het gebruik van het luchtdrukgeweer voorzien van een geluiddemper.

### **Voorschriften en intrekking ontheffing**

Aan dit besluit zijn op grond van artikel 5.3 van de Wnb voorschriften en een geldigheidsduur verbonden. Op grond van artikel 5.4 van de Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.



# Besluit

**Zaaknummer OD.358502**

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

## Gelezen

de aanvraag van Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland van 20 juli 2022

## Gelet op

- artikel 3.26 van de Wet natuurbescherming;
- de artikelen 3.10, 3.12, 3.13, 3.14, 3.15 en 3.16 van het Besluit natuurbescherming;
- de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland;

## Overwegende dat

- het doden van de bruine rat en de zwarte rat met gebruikmaking van het geweer is toegestaan op grond van artikel 3.26, lid 1, sub d, onder 5 van de Wet natuurbescherming;

## Besluiten

aan Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland te Haarlem op grond van artikel 3.26, lid 3 ontheffing te verlenen van:

1. het gebod om een geweer te gebruiken als bedoeld in artikel 3.13, leden 1, 2 en 3 van het Besluit natuurbescherming;
2. het verbod van artikel 3.13, lid 4 van het Besluit natuurbescherming om het luchtdrukgeweer te gebruiken voorzien van een instrument om in de nacht te schieten;
3. het verbod van artikel 3.13, lid 4 van het Besluit natuurbescherming om het luchtdrukgeweer te gebruiken voorzien van een geluiddemper;
4. het verbod van artikel 3.16, lid 1, sub a van het Besluit natuurbescherming om het luchtdrukgeweer te gebruiken voor zonsopgang en na zonsondergang;
5. het verbod van artikel 3.16, lid 1, sub c van het Besluit natuurbescherming om het luchtdrukgeweer te gebruiken binnen de afpalingskring van een eendenkooi;
6. het verbod van artikel 3.26, lid 1, onderdeel b om het luchtdrukgeweer te gebruiken in een jachtveld wat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen.

Op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming verbinden wij aan dit besluit de navolgende voorschriften, beperkingen en geldigheid.

## Voorschriften en beperkingen

### Algemene voorschriften

1. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland blijft als houder van de ontheffing verantwoordelijk voor het naleven van de bepalingen en voorschriften die aan deze ontheffing zijn verbonden.
2. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland kan personen door middel van een machtiging gebruik laten maken van deze ontheffing. De gemachtigde dient daarom - tezamen met de machtiging - een kopie van deze ontheffing van de Faunabeheereenheid te ontvangen.
3. Op de naleving van het in of krachtens de wet gestelde wordt toezicht gehouden door de door de provincie Noord-Holland aangewezen ambtenaren en andere daartoe bevoegde personen.
4. De gebruiker van de ontheffing moet (een kopie van) de machtiging, de ontheffing, relevante grondgebruikersverklaring(en) en de originele jachtakte bij zich dragen of bewaren in het voertuig of vaartuig wat wordt gebruikt ter uitvoering van de ontheffing. Deze documenten dienen op eerste aanvraag aan genoemde toezichthouders getoond kunnen worden. Met uitzondering van de jachtakte mogen genoemde documenten langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
5. De gebruiker van de ontheffing dient bij het gebruik van de ontheffing binnen een afpalingskring van een geregistreerde eendenkooi te beschikken over (een kopie van) de gedagtekende en ondertekende toestemming van de kooiker.
6. De gemachtigde mag zich laten bijstaan door mede-uitvoerders.
7. De te gebruiken luchtdrukgeweren dienen een mondingsenergie van minimaal 20 J te hebben, met een kaliber van minimaal 4,5 mm (.177 inch) en maximaal 5,5 mm (.22 inch).
8. De munitie behorend bij het luchtdrukgeweer dient loodvrij te zijn en dient bedoeld te zijn voor jacht of schadebestrijding.
9. Gedode dieren dienen in ieder geval ter voorkoming van de verspreiding van ziekten zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk bij het verlaten van het jachtveld te worden opgeruimd.



10. Het nachtelijk gebruik van de ontheffing voor zonsopgang en na zonsondergang mag niet eerder plaatsvinden dan nadat de gemachtigde, vóór 17:00 's middags op de dag van uitvoering, en onder vermelding van het zaaknummer, hiervan elektronisch melding heeft gemaakt bij de toezichthouders van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord middels het digitale meldformulier op onze website. Voor uitvoering overdag hoeft geen melding te worden gedaan.
11. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland rapporteert jaarlijks aan Gedeputeerde Staten over de, op basis van deze ontheffing, uitgevoerde maatregelen middels haar jaarverslag<sup>3</sup>. Het jaarverslag wordt op de website van de FBE Noord-Holland beschikbaar gesteld.

#### Uitvoering in een ongeschikt jachtveld

12. Bij uitvoering in een jachtveld dat niet voldoet aan de eisen als genoemd in artikel 3.12 van het Besluit natuurbescherming wordt het luchtdrukgeweer uitsluitend toegepast op erven<sup>4</sup> en in of bij de op het erf gelegen opstallen<sup>5</sup>;
13. Het erf waar wordt uitgevoerd ligt buiten de bebouwde kom;
14. Voor het erf waar wordt uitgevoerd dient de uitvoerder te beschikken over de relevante grondgebruikersverklaringen.

#### **Geldigheid**

De ontheffing is geldig vanaf de datum van verzending tot en met 31 december 2027. De ontheffing kan jaarrond, 24 uur per dag gebruikt worden, ook op zon- en feestdagen.

#### **Zorgplicht**

Voor de soort waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelige gevolgen voor deze soorten te voorkomen. Daarnaast dient een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt op grond van artikel 3.24, lid 1 te voorkomen dat het dier onnodig lijdt.

#### **Wet wapens en munitie**

Ten overvloede merken wij op dat het gebruik van het luchtdrukgeweer ook is gebonden aan de bepalingen van de Wet wapens en munitie. Uit dien hoofde gelden er regels over het dragen, vervoeren en opbergen van het wapen. De regels van de Wet wapens en munitie kunnen verschillen al naar gelang de categorie wapens waartoe het geweer behoort. De toezichthouders en opsporingsambtenaren van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord houden hierop toezicht.

#### **Kennisgeving**

Dit besluit wordt door ons geplaatst op [www.officielebekendmakingen.nl](http://www.officielebekendmakingen.nl).

<sup>3</sup> Het jaarverslag zoals bedoeld in artikel 11.8 van de Omgevingsverordening NH2020, d.d. 22 oktober 2020

<sup>4</sup> Erf: een erf als bedoeld in Bijlage II, artikel 1, eerste lid van het Besluit omgevingsrecht, zijnde: "al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw, en, voor zover een bestemmingsplan of een beheersverordening van toepassing is, deze die inrichting niet verbieden."

<sup>5</sup> Opstal: een opstal als bedoeld in artikel 174, vierde lid van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek, zijnde: "gebouwen en werken, die duurzaam met de grond zijn verenigd, hetzij rechtstreeks, hetzij door vereniging met andere gebouwen of werken."



### Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) via 088 - 102 13 00. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer OD.330565 te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,  
namens dezen,



Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving  
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Kopie aan: • Afdeling Toezicht & Handhaving

### Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet.

Indien onverwijlde spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar [www.rechtspraak.nl](http://www.rechtspraak.nl). Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.